

§ 14**Barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden**

Redovisning av kartläggning från april månad 2021

Dnr 3.1.1-201/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten om barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna, bostadsbolagen, SHIS och bostadsförmedlingen för kännedom.

Ärendet

Staden har sedan 2004 genomfört kartläggningar av antalet barnfamiljer med socialtjänstkontakt som saknar stadigvarande bostad. I samband med redovisning av föregående kartläggning av målgruppen år 2019 beslutade socialnämnden att inkludera barnfamiljer som är anvisade enligt boställningslagen som ingår i etableringen och har socialtjänstkontakt på en stadsdelsnämnd i kartläggningens målgrupp. I syfte att i så hög utsträckning som möjligt kunna jämföra resultaten av kartläggningarna över tid särredovisas i föreliggande ärende de barnfamiljer som uppgetts vara nyanlända. Resultaten av kartläggningen visar att majoriteten (71 procent) av de kartlagda hushållen befinner sig i boendelösningar som definieras som förhållandevis stadigvarande, som SHIS eller försöks- eller träningslägenhet. I 2019 års kartläggning var motsvarande andel 60 procent, vilket innebär att andelen hushåll i stadigvarande boendelösningar har ökat. I 2017 års kartläggning var andelen barnfamiljer i stadigvarande boendelösningar 43 procent. Resultaten tyder på en bred förankring av stadens inriktning mot att biståndssökande bostadslösa barnfamiljer i möjligaste mån ska erbjudas mer stadigvarande boendelösningar. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 13 augusti 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Jönsson (L), ledamöterna Birgitta Thulin m.fl. (M) Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) tjänstgörande ersättaren Dan Guillou (MP)

”Att leva under osäkra boendeförhållanden innebär en stor otrygghet och utsatthet för de berörda barnen. Det påverkar deras hälsa, deras skolgång och deras möjlighet att delta i fritidsaktiviteter negativt. Det är därför viktigt att Stockholms stad regelbundet följer upp förekomsten av barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden.

I årets kartläggning har målgruppen utvidgats för att även omfatta nyanlända familjer som är anvisade enligt bosättningslagen, ingår i etableringen och har socialtjänstkontakt på en stadsdelsförvaltning. Antalet familjer som omfattas av kartläggningen är därmed knappt 20 procent större än i 2019 års kartläggning. Skulle den tidigare definitionen ha använts skulle antalet familjer istället sannolikt ha minskat.

Arbetet med barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden har varit prioriterat under ett antal år. Gruppen ingår numera i stadens program mot hemlöshet. Programmet slår fast att barnfamiljer är en prioriterad grupp som inte ska hänvisas till akutboenden och där särskild hänsyn ska tas till att barn ska kunna gå kvar i förskola och skola. Socialtjänsten ska med utgångspunkt i socialförvaltningens barnchecklista se till att boendet är lämpligt för barn och i möjligaste mån undvika att barn flyttar runt mellan olika tillfälliga boendelösningar.

Vi ser att inom gruppen barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden så har det skett en tydlig ökning av andelen som befinner sig i boendelösningar av relativt sett mer stadigvarande karaktär. Även om det inte innebär att familjerna har en långsiktig boendelösning så bidrar det ändå till större stabilitet och trygghet. Här ser vi att fler av de 150 genomgångsbostäder som tagits fram för målgruppen behöver komma den ytterligare tillgodo. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna fortsatt arbetar med kompensatoriska åtgärder för att ge barnen i dessa familjer så bra uppväxtvillkor som möjligt.

Utsatthet för våld i nära relation är en växande orsak till att barnfamiljer hamnar i en osäker bostadssituation. Som rapporten konstaterar befinner sig barnen i dessa familjer i en dubbel utsatthet utifrån att de både har upplevt våld och behövt lämna sitt hem. För närvarande arbetar Bostadsförmedlingen och socialförvaltningen med att se över förtursprocessen så att de som har rätt till förtur i bostadskön också får det.

Vi ser fortsatt att den osäkra boendesituationen för en majoritet av familjerna har varat i över ett år. Det är därför viktigt att förbättra familjernas förutsättningar att komma in på den reguljära bostadsmarknaden liksom att stärka vägarna till egen försörjning. En majoritet av familjerna består av en ensamstående kvinna med barn. Det är därför viktigt att arbetet fortsatt utgår från ett tydligt jämställdhetsperspektiv.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), ledamoten Karin Gustafsson m.fl.(S)

”Kartläggningen av barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden inkluderar i år även nyanlända barnfamiljer som placerats i Stockholm utifrån bosättningslagen. Vi tycker att det är bra att även den målgruppen inkluderas då det ger en tydligare bild av hur situationen för barnfamiljer ser ut i Stockholm i sin helhet.

Vi ser mycket positivt på att fler och fler barnfamiljer nu befinner sig i mer långsiktiga boendelösningar än tidigare och gläds att den handlingsplan som togs fram under det rödgrönrosa styret nu har fått tydligt genomslag. Vi vill dock understryka att långsiktiga boendelösningar såsom SHIS inte leder till stadigvarande boende och att många familjer återigen kommer att riskera hemlöshet när boendetiden är slut. Kartläggningen visar tydligt att de som lever i osäkra boendeförhållanden i övervägande majoritet aldrig haft ett stadigvarande boende. Endast ett fåtal är hemlösa på grund av vräkningar från förstahandskontrakt. De har aldrig varit etablerade på bostadsmarknaden vilket måste ses som ett problem i sig självt. Därför är det oerhört olyckligt att den grönbå majoriteten ägnat stor möda och kraft att sälja ut och ombilda hyresrätter i Stockholm, något som försvårar för barnfamiljer att skaffa ett stadigvarande boende.

Kartläggningen visar att antalet barnfamiljer som drabbats av hemlöshet på grund av våld i nära relationer har ökat och det är nu den största orsaken till osäkra boendeförhållanden bland barnfamiljer av de orsaker som redovisas i kartläggning. Det är framförallt ensamstående kvinnor med barn som tvingas lämna sina hem för att fly undan en våldsam man och det är mycket bra att kartläggningen lyfter att barnen i dessa fall blir dubbelt traumatiserade. Vi anser därför att mer måste göras för de kvinnor och barn som flytt sina hem på grund av våld. De kompensatoriska åtgärder som lyfts i kartläggningen skulle vi vilja veta i hur stor utsträckning de används då vår erfarenhet är att detta inte sker automatiskt när en barnfamilj bor på hotell eller vandrarhem.

Utöver detta vill vi understryka vikten av att kvinnor och barn som behövt fly från våld får ökat stöd för att kunna få ett stadigvarande boende där inte minst antalet förturer i bostadskön behöver öka för att våldsutsatta kvinnor och barn ska få ett boende som inte bara är långsiktigt utan också permanent. Det är först då som det går att på riktigt bygga ett nytt liv fritt från våld.

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

Justerat 2021-09-06

Ordföranden Jan Jönsson (L) och ledamoten Jackie Nylander (V)

Vid protokollet.

Inga-Karin Mellberg
nämndsekreterare